

Sayı :30824082-610- 11007602
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SERHAT EREN'İN
TBMM 7/16571 ESAS SAYILI
YAZILI ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Dolu (Arketin) köyü başta olmak üzere bölgede yapılan maden arama faaliyetleri, çevreye ve yerel halkın geçim kaynaklarına büyük zararlar vermektedir. Bölgede hayvancılık, arıcılık ve tarımsal faaliyetlerle geçimini sağlayan köylüler, yaşam alanlarını korumak için maden arama çalışmalarına karşı direnmektedir. Ayrıca, halkın itirazlarına rağmen bu tür faaliyetlerin devam ettirilmesi, sosyal ve ekonomik adaletsizlikleri de derinleştirmektedir. Bu direniş sırasında köylüler, güvenlik güçleri tarafından baskıya maruz kalmış, darp edilmiş ve hak ihlalleri yaşanmıştır.

Söz konusu maden arama çalışmaları, yalnızca insan yaşamını değil, bölgenin ekosistemini de geri dönülemez şekilde tehdit etmektedir. Dolu köyü çevresinde yer alan doğa, endemik bitki türleri ve doğal su kaynakları ile bölgenin ekolojik dengesinin korunması açısından büyük öneme sahiptir. Bölgede yapılacak madencilik faaliyetleri, yerel halkın geçim kaynaklarını yok etmenin yanı sıra, temiz su kaynaklarının kirlenmesi ve hayvan popülasyonunun azalması gibi ciddi çevresel sorunlara yol açacaktır.

Köylüler, bu projelerin yalnızca ekonomik çıkarlar uğruna yapılmakta olduğunu, doğayı ve köylülerinin geleceğini tehlikeye attığını ifade etmektedirler. Ayrıca, bu maden arama faaliyetleri için açık kaynaklardan yeterli bilgiye ulaşmak mümkün olmadığı gibi, ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) raporlarının olup olmadığı da belirsizdir. Bölgeye girmeye çalışan maden arama personelinin güvenliği için Kulp taburundan asker sevkiyatı yapıldığına dair iddialar da bulunmaktadır.

- 1) Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Dolu köyünde yürütülen maden arama çalışmalarının hangi madenin çıkarılması amacıyla yapıldığı ve bu çalışmaların hangi şirket tarafından yürütüldüğü bilgisi kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?
- 2) Söz konusu maden arama çalışmaları için gerekli Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlanmışsa bu raporun içerikleri ve sonuçları nelerdir? ÇED raporu alınmamışsa gerekçesi nedir?
- 3) Maden arama faaliyetleri için yapılan ihaleler hangi yöntemle gerçekleştirilmiştir? İhaleye katılan şirketler ve kazanan şirketler hangileridir?
- 4) Dolu köyü ve çevresindeki maden arama çalışmalarının, köylülerin tarım, hayvancılık ve arıcılık gibi geçim kaynaklarına vereceği zararlar göz önüne alınmış mıdır? Bu zararları engellemeye yönelik herhangi bir önlem alınmış mıdır?
- 5) Bölgede maden arama faaliyetlerine karşı çıkan köylülerin güvenlik güçleri tarafından darp edildiği ve baskıya maruz kaldığına ilişkin iddialar doğru mudur? Bu iddialar hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 6) Maden arama personelinin güvenliği gerekçe gösterilerek Kulp taburundan asker sevkiyatı yapıldığı iddiaları doğru mudur? Eğer doğrudursa, bu sevkiyatın gerekçesi ve amacı nedir?
- 7) Diyarbakır Kulp ilçesi genelinde kaç adet maden ocağı faaliyettedir? Bu ocaklardan kaç 2024 yılı itibarıyla aktif olarak çalışmaktadır?
- 8) Bölgede maden arama faaliyetlerinin, yerel ekosistem üzerindeki olumsuz etkileri ve endemik bitki ve hayvan türlerinin korunmasına yönelik herhangi bir önlem alınmış mıdır? Alınmamışsa bu konuda bir çalışma yapılacak mıdır?

CEVAP

Bahse konu alanda, Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze Maden Tetkik ve Araştırma Genel Müdürlüğü'nün yapmış olduğu başvuru ve ekleri ile "IV. Grup maden arama ruhsat sahalarında jeolojik arama, araştırma, haritalama gibi bilimsel çalışmalar ve etüt işlerine yönelik sathi faaliyetler" yapılacağından bahsedilmiş ve "Jeolojik haritalama, jeofizik etüd,

sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri" dışında herhangi bir faaliyetin yapılmayacağı taahhüt edilmiştir.

29.07.2022 tarih ve 31907 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler Başlıklı EK-2 Listesi 45. Madde'nin (d) Bendi "Maden arama projeleri (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, karot, kırıntı ve numune alma vb. yöntemlerle yapılan aramalar hariç)" hükmü gereği 05.02.2024 tarihli ve 869011 sayılı yazı ile bahse konu faaliyetin ÇED Yönetmeliği Listelerinde yer almadığından bahisle kapsam dışı değerlendirildiği bildirilmiştir.

Önergede yer alan diğer hususlarla ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.